

Posudek diplomové práce

Název práce: Egon Erwin Kisch: Weltbürger und Kämpfer gegen den Faschismus

Autorka: Hana Machová

Vedoucí dipl. práce: PhDr. Viera Glosiková, CSc.

Oponent: Mgr. Thomas Hauptenthal

Diplomantka si za téma své diplomové práce o rozsahu 94 stran zvolila dva aspekty v působení a díle pražského německy píšícího spisovatele a žurnalisty Egona Erwina Kische, a to jeho světoobčanství a působení proti válkám a fašismu.

Předložená diplomová práce je psána německy, obsahuje úvod a šest kapitol, shrnutí v českém i německém jazyce, seznam literatury a obrazovou přílohu.

K jednotlivým částem/kapitolám:

V úvodu autorka diplomové práce píše o motivaci pro výběr tématu a představuje recepci díla E.E.Kische v posledních desetiletích. Za zvláštní přínos považuji zajímavou anketu, při níž metodou přímého dotazování zjistila mezi pražskými gymnazisty, nakolik je spisovatel a žurnalista a jeho dílo v povědomí dnešních mladých čtenářů. Překvapivý výsledek se pokouší autorka diplomové práce vysvětlit kromě jiného individuálními plány učitelů literatury.

Zmíněný je rozdílný zájem o Kische v západní a východní části Německa, dále česká vydání a připomínání spisovatele nejčastěji v souvislosti s jeho výročími. Úvodní část také nabízí pokus o srovnání kischovské metody psaní s některými dnešními novináři, což působí sice zajímavě, ale aby to byla dostatečně fundovaná a ne pouze spekulativní tvrzení, bylo by nutné pracovat s konkrétními texty. Některé formulace v úvodní části považuji za nepřesné a těžko srozumitelné. Například na s. 14 se píše o spisovatelově „zbytečné/nadbytečné přesnosti“ (überflüssige Genauigkeit), avšak není vůbec jasné, co tím autorka myslí.

První kapitola je věnována biografii E.E.Kische a jejímu odrazu v díle autora. I když z textu v této kapitole lze získat přehled o životních etapách autora, o němž se však již i v minulosti hodně psalo, zdá se mi, že v diplomové práci se občas příliš zdůrazňují věci podružné na úkor relevantních tématu diplomové práce. Biografický aspekt je v **dalších kapitolách** kombinován se sledováním postavení Kische jako kosmopolitního člověka, novináře a spisovatele, který byl rovněž silným antimilitaristou a antifašistou. Autorka diplomové

práce vychází z bohaté sekundární literatury, jmenuje správně díla (včetně citátů z nich), v nichž se sledované postoje E.E.Kische nejvíce projevují, avšak interpretace jednotlivých textů přišla velmi zkrátka. Nejobsáhleji je představena kniha reportáží z Austrálie. Kniha je v souvislosti s tématem bojovníka proti fašismu zvolena sice velmi dobře, ovšem ani zde autorka nevyužívá dostatečně interpretační postup a ani nepracuje v dostatečné míře s literárně vědným pojmoslovím. Nepojednává text jako literární text, nýbrž pouze jako dokument. Vůbec například nepoužívá kategorii vypravěče, a to ani v dalších kapitolách. To považuji za velký nedostatek.

Je zřejmé, že autorka diplomové práce shromáždila a přečetla obrovské množství primární i sekundární literatury, avšak nedokázala ji dostatečně využít pro doložení svých tvrzení. I když je obdivuhodné, že přečetla téměř celé souborné dílo Kische, nepodařilo se jí v dostatečné míře „podepřít“ faktografický materiál rozborem literárních textů. Autorka například jmenuje názvy textů, jako „Das Mädchen aus dem Geschäft“, ale ne vždy se čtenář diplomové práce dozví, jaký je to text a o čem pojednává. Jindy je jen krátká obsahová anotace, místo zdůraznění celkové výpovědi textu, např. text ze Španělska „Die drei Kühe“ a další. Škoda, že se nepodařilo více využít i drobnější zmínky k podpoře představených tezí (např. na s. 43 je správně zmíněn Kischův text o špionážní aféře plukovníka Redla, ale není využít k tomu, aby se alespoň drobnou zmínkou poukázalo na skutečnost, že zpracování tohoto tématu je silně antimilitaristické a karikuje vlastně celý „vojenský stav“).

V textu diplomové práce se objevují však i nepřesnosti formulační, gramatické i stylistické (např. s. 45, 52, 53, 79, 81, 85, 87, 88, 91 a další).

Přes mnohé závažné výhrady doporučuji diplomovou práci Hany Machové k obhajobě.

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení navrhuji známku dobře (3).

Při obhajobě by se měla autorka vyjádřit k následujícím otázkám:

1. Které dílo E.E.Kische byste prezentovala studentům střední školy, kdybyste chtěla spisovatele a žurnalistu představit jako bojovníka proti fašismu? Jakým způsobem byste vybrané dílo prezentovala?

2. Jaký vypravěč je v románě „Der Mädchenhirt“ a v knize „Entdeckungen in Mexiko“?

V Praze, dne 10. 5. 2008